

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 2. De divortio quoad conjugale vinculum per auctoritatem summi
Pontificis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

virum, pendente lite super divortio, non teneri ad alimenta Uxoris, sed tantum, quod, Uxori repetenti dotem, possit opponere exceptionem adulterii, ac se in manutatione dotis tueri, dum sententia subsequatur. Et ideo, si Uxor possideret ea bona, quibus ob adulterium per sententiam privanda foret, non obligaretur ante sententiam illa viro cedere; imò, si ante sententiam vir in adulterium laberetur, is amitteret jus, illi dotem repetenti, exceptionem adulterii opponendi, & dotem retinendi; cum hic sit locus compensationi delictorum ex dict. à num. 1526. & ibi restitutio, utpote poena, pendeat à sententia.

1607. Illud etiam hic annotandum videtur, quando quaeritur, ad quem Judicem spectet quaestio de alimentis Uxori præstandis tempore sequestri, ac pendente lite, an separatio thori nitatur justà causa? responderi cum Joan. Bapt. de Luca l. 14. p. 2. de matrimon. discursu II. num. 6. spectare ad Judicem Ecclesiasticum. Sic enim est causa dependens, & consecutiva, spectans ad eum Judicem, ad quem pertinet quaestio de separatione thori ex dictis supra; etsi aliàs verum sit, mulieri non competere actionem repetendi dotem, & alimenta ex causa separationis, nisi separatio sequatur ex culpa viri; sic ille cum Barbosa, qui aliàs in hac materia est acerrimus defensor Laicalis jurisdictionis. Uno tamen casu num. 9. citatus de Luca, concedit Judici Laico posse desuper manus opponere; nimirum ubi agitur de alimentis provisionalibus; donec per Rotam, vel Judicem Ecclesiasticum desuper provideatur, ne ob loci distantiam, ac temporis intervallum, quod de natura litis est necessarium, in hujusmodi provisione, à proprio Judice facienda, mulier interim alimentis careat. Cæterum pendente lite super justitia divortii, semper decedit Judex Ecclesiasticus circa consecutiva, & dependentia præstationis alimentorum, ac restitutionis dotis, Judici laico gerente solum munus executionis, seu impertiendo brachium.

ARTICULUS VII.

De divortio, seu dissolutione matrimonii quoad vinculum conjugale?

Multis modis hæc dissolutio fieri posse dicitur, 1. professione Religiosa. 2. Pontificis auctoritate. 3. conversione infidelis conjugis ad fidem Catholicam. 4. per libellum Repudii. 5. auctoritate Ecclesie, cum nulliter contractum est. Cæterum matrimonium ex primæva institutione sua esse jure divino indissolubile, saltem mutuo conjugum consensu, communis tenet; & licet ratum duntaxat sit, extra illos casus, de quibus hic, nunquam; saltem loquendo de matrimonio fidelium.

§. 1.

De divortio quoad conjugale vinculum, per professionem religiosam.

Quaestio est, an matrimonia fidelium solvantur quoad conjugale vinculum per professionem solemnem in Religione per eundem Apostolicam approbata? Resp. affirmativè, si sint rata tantum, non autem si consummata, ut dictum est à n. 444. hæc porro vis dictæ professioni non inest jure naturali, vel divino, sed probabiliter merè Ecclesiastico, secundum dicta à num. 445. Et ideo conjuges primo bimestri, & post ritè contractum matrimonium non tenentur ad reddendum sibi mutuo debitum, habentque jus toto eo tempore, matrimonio non consummato, transeundi ad statum regularem ex num. 464. & quamvis per copulam, vi expressam, amittant jus ex privilegio nascens pro capeffendo statu regulari; cum matrimonium etiam per illam evadit consummatum ex num. 467. ex alio tamen capite sic oppresso licet ad religionem convolare per num. 466. Plura de hac materia V. à num. 461.

§. 2.

De divortio quoad conjugale vinculum per auctoritatem summi Pontificis.

Quaestio procedit de matrimonio fidelium, rato tantum, an auctoritate summi Pontificis

Summi Pontificis ex legitima causa dissolvi possit quoad vinculum conjugale? nam, consummatum nullâ etiam summi Pontificis autoritate solvi posse, definitum est à Trid. Sess. 24. de matrim. Can. 5. ibi si quis dixerit, propter heresim, aut molestiam cobabitationem, aut affectatam absentiam, à conjugè dissolvi posse matrimonii vinculum, anathema sit; & Can. 7. ibi: si quis dixerit, Ecclesiam errare, cum docuit, & docet juxta Evangelicam, & Apostolicam doctrinam, propter adulterium alterius conjugum matrimonii vinculum non posse dissolvi, & utrumque, vel etiam innocentem, qui causam adulterio non dedit, non posse altero conjugè vivente aliud matrimonium contrahere: mœchariq; cum, qui dimissa adulterâ, aliam duxerit, & eam, quæ dimisso adultero, alii nupsit, anathema sit. cujus ratio est, quia matrimonio consummato conjuges efficiuntur una caro, ut dicitur c. Agathosa 27. q. 2. ubi Adrianus Papa sic loquitur: *cisi mundana lex præcipit, conversationis gratia, utrobet invito posse solvi conjugium; divina tamen lex fieri non permittit.* Nam exceptâ fornicationis causâ, viro Uxorem dimittere nullâ ratione conceditur: quia postquam copulatione conjugii, viri atq; mulieris unum corpus efficitur, non potest ex parte converti, & ex parte in seculo remanere. item c. verum. 2. de convers. conjugat. ubi dicitur, contracto matrimonio, sed nondum consummato, licitum esse alteri, altero etiam repugnante, eligere monasterium; quia, cum non fuissent una caro simul effecti, satis potest unus ad DEUM transire, & alter in seculo remanere: matrimonio autem consummato per corporum commixtionem ex institutione Christi, propter perfectam significationem unionis Verbi cum natura humana; & per hujus assumptionem cum Ecclesia, sicut ipsi dictæ unioni, annexa est omnimoda insolubilitas per humanam potestatem; juxta illud, Matth. 19. quod DEUS conjunxit, homo non separet: ergo. Procedit igitur tota quæstio de matrimonio tantum rato, in qua quæstione prima sententia affirmat, matrimonia fidelium rata tantum, autoritate summi Pontificis omnino dissolvi posse, ex causa legitima, etiam quoad ipsum vinculum conjugale; altera, quæ negat:

utriusq; sententiæ fundamenta in sequentibus referemus.

§. 3.

Proponitur sententia affirmantium.

Prima igitur sententia, quam probabilissimam vocat Castropalaus P. 5. D. 3. de Sponsalibus, p. 2. §. 2. est affirmantium, Pontificem ex justa causa posse dispensare in matrimonio fidelium rato tantum, etiam quoad vinculum conjugale; ita tenet Sanchez lib. 7. hic D. 74. num. 11. Pirhing. de sponsal. num. 142. & complures alii, ex quibus Innocentius in c. Ex publico. 7. de Conversione conjugat. num. 14. Anton. de Butrio ibid. num. 16. cum Ancharano num. 9. Panormitan. 14. S. Antonino. p. 3. tit. II. c. 21. Navarro in Manuali c. 22. num. 21. Sylvestro. V. divortium, q. 4. Suarez tom. 3. de Relig. l. 6. c. 17. num. 21. Lessio lib. 2. de Jus. c. 40. num. 146. &c.

Accedit Gobat in Theologia Experiment. tr. 10. num. 691. dicens: contrarium sine sedis Apostolicæ contumelia defendi jam non posse, postquam in ejusmodi conjugii dispensatum est à Paulo III. & Pio IV. ter quaterve ad instantiam unius Navarri, ut loc. cit. ipse refert: à Gregorio XIII. unâ die, undecim ejusmodi conjugiorum vincula relaxante, teste Henriquez lib. II. cap. 8. num. II. in Glossa lit. F. & ab Innocentio X. præmissâ accuratâ causæ discussione cum homine plebejo, & absque causa bonum publicum spectante, apud Gobat loc. cit. & à quatuor aliis summis Ecclesiæ Antistitibus, à Diana p. 8. tract. I. resolut. 62. §. & tandem, relatis quos, in re tam gravi, erroris & ignorantia juris Divini arguere, temerarium non immerito censet Valentia. 3. p. disp. 10. q. 1. puncto. 7.

Affirmantium doctrina sequentibus fundamentis nititur. I. quod summi Pontifices in matrimonio, rato tantum, sæpius dispensaverint, ut constat ex Gobat cit. dicere autem eos citra legitimam potestatem processisse, iniquum foret, & omnino temerarium. 2. quia potestas Papæ, in iis præsertim, quæ publicum Ecclesiæ, & animarum bonum concernunt, extendenda est, quantum potest; hoc ipso, quod